

Asianumero:
VN/24886/2022
VN/24886/2022-STM-3

Asia: HALI ry:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuslain 3 luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen korvaustaksojen perusteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella tarkennettaisiin hallituksen esityksen 237/2022 vp sääntelyä. Hallituksen esityksen tavoitteena on toteuttaa pääministeri Sanna Marinin hallituksen linjaamat säästöt yksityisen sairaanhoidon korvauksiin. Asetuksella tarkennettaisiin sääntelyä toimenpiteiden korvattavuuden, erikoistaksan ja erillisten korotusten osalta.

Hyvinvointiala HALI ry toteaa, että lähtökohtaisesti leikkausten toteuttaminen ei ole järkevää. Yksityisten palveluntuottajien tarjoamat terveyspalvelut eivät ole vain täydentäviä: suun terveydenhuollon lisäksi mm. silmätautien ja gynekologian vastaanotoista merkittävä osa tuotetaan yksityisesti. Koska näitä erikoisalan palveluja ei ole juurikaan saatavilla julkiselta kiireettömänä hoitona, käytännössä Kela-korvausten korvaustason laskemisessa on kyse ihmisten palveluihin ja talouteen suoraan kohdistuvasta leikkauksesta. Leikkaus osuu pahiten niihin, joilla on vähiten rahaa eikä esimerkiksi työterveyshuollon palveluja käytettävissään. On myös mahdollista, että joissain tapauksissa hoitoon ei taloudellisista syistä hakeuduta ollenkaan, ennen kuin tilanne pahenee siinä määrin, että osoitteena on päivystys tai kiireellinen lähete julkiseen erikoissairaanhoidon. Toisaalta Hyvinvointiala HALI ry arvioi, että asiakassiirtymä julkiselle tulee olemaan esityksessä kaavailtua suurempi. Eri tekijöiden yhteisvaikutuksena leikkausten kustannukset tulevat mitä todennäköisimmin julkiselle taloudelle kalliimmaksi, kuin mitä esityksen suorat säästöt valtion budjettiin (42,7 me) ovat.

Käsillä olevalla asetuksella tarkennettava lakimuutos toimenpidekorvausten poistosta muusta kuin lääkärin suorittamasta toimenpiteestä psyykkisen sairauden hoitona tai suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin suorittamasta toimenpiteestä uhkaa kumuloitua joidenkin asiakasryhmien kohdalla sitä kautta, että kun toimenpidekorvaus poistuu, poistuu myös matkakorvaus kyseiseen toimenpiteeseen. Mikäli tarvittavia toimenpiteitä on useampia vuodessa, vaikutukset voivat kohdentua erityisesti esimerkiksi liikuntarajoitteisiin ja haja-asutusalueilla asuviin. Tältä osin koko säädännön vaikutusarviot ovat puutteelliset. Toinen merkittävä ongelma on, että silloin kuin jokin Kansaneläkelaitoksen korvauslaji poistuu, häviää myös KELA:n saama tilastotieto kyseisestä palvelusta. Tämä vaikeuttaa tehokkaan monituottajamallin suunnitelmallista toteuttamista järjestäjien näkökulmasta.

Hyvinvointiala HALI ry nostaa esiin myös sen, että leikkausten voimaantuloa pitäisi ehdottomasti myöhentää ehdotetusta ensi vuoden alusta. Ajankohta on huono siksi, että hyvinvointi-

1.12.2022

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle



alueet aloittavat juuri toimintansa, ja käynnistysvaiheessa ei kaivata lisärasitusta julkiselle järjestelmälle. Toisaalta aikataulu käytännön järjestelmämuutoksille on Kansaneläkelaitokselle aivan liian tiukka.

Hyvinvointiala HALI ry:llä ei ole erityisiä kommentteja itse asetuksen yksityiskohtiin.

Hanna-Maija Kause

johtaja, terveyspalvelut

hanna-maija.kause@hyvinvointiala.fi